

23.02.063.045

- Για καταρτίση 14/4/22
- Επ. Νομικών 11/4/22

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟ ΚΩΔΙΚΑ

Συνοπτικός
τίτλος.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα
(Τροποποιητικός) ^(Αφ.2) Νόμος του 2022 και θα διαβάζεται μαζί με τον περί
Ποινικού Κώδικα Νόμο (που στο εξής θα αναφέρεται ως «ο βασικός
νόμος»).

Κεφ. 154.

- 3 του 1962
- 43 του 1963
- 41 του 1964
- 69 του 1964
- 70 του 1965
- 5 του 1967
- 58 του 1967
- 44 του 1972
- 92 του 1972
- 29 του 1973
- 59 του 1974
- 3 του 1975
- 13 του 1979
- 10 του 1981
- 46 του 1982
- 86 του 1983
- 186 του 1986
- 111 του 1989
- 236 του 1991
- 6(I) του 1994
- 3(I) του 1996
- 99(I) του 1996
- 36(I) του 1997
- 40(I) του 1998
- 45(I) του 1998
- 15(I) του 1999
- 37(I) του 1999
- 38(I) του 1999

129(I) ΤΟΥ 1999
30(I) ΤΟΥ 2000
43(I) ΤΟΥ 2000
77(I) ΤΟΥ 2000
162(I) ΤΟΥ 2000
169(I) ΤΟΥ 2000
181(I) ΤΟΥ 2000
27(I) ΤΟΥ 2001
12(I) ΤΟΥ 2002
85(I) ΤΟΥ 2002
144(I) ΤΟΥ 2002
145(I) ΤΟΥ 2002
25(I) ΤΟΥ 2003
48(I) ΤΟΥ 2003
84(I) ΤΟΥ 2003
164(I) ΤΟΥ 2003
124(I) ΤΟΥ 2004
31(I) ΤΟΥ 2005
18(I) ΤΟΥ 2006
130(I) ΤΟΥ 2006
126(I) ΤΟΥ 2007
127(I) ΤΟΥ 2007
70(I) ΤΟΥ 2008
83(I) ΤΟΥ 2008
64(I) ΤΟΥ 2009
56(I) ΤΟΥ 2011
72(I) ΤΟΥ 2011
163(I) ΤΟΥ 2011
167(I) ΤΟΥ 2011
84(I) ΤΟΥ 2012
95(I) ΤΟΥ 2012
134(I) ΤΟΥ 2012
125(I) ΤΟΥ 2013

131(I) του 2013
87(I) του 2015
91(I) του 2015
112(I) του 2015
113(I) του 2015
31(I) του 2016
43(I) του 2016
31(I) του 2017
72(I) του 2017
23(I) του 2018
24(I) του 2018
108(I) του 2018
134(I) του 2020
150(I) του 2020
27(I) του 2021
45(I) του 2021
190(I) του 2021.

Τροποποίηση
του βασικού
νόμου με την
προσθήκη νέων
άρθρων 91B και
91Γ.

2. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 4 αυτού, των ακόλουθων νέων άρθρων:

«Εκφοβισμός.

91B.-(1) Πρόσωπο το οποίο επανειλημμένα προβαίνει σε συμπεριφορά που συνιστά παρενόχληση με σκοπό ή αποτέλεσμα την προσβολή της αξιοπρέπειας ή της υπόληψης του θύματος ή τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού, μειωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, σε περίπτωση καταδίκης του,

υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000) ή σε αμφότερες τις ποινές, νοουμένου ότι η πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή οποιουδήποτε άλλου εν ισχύ Νόμου.

(2) Σε περίπτωση που το πρόσωπο που προβαίνει στην προβλεπόμενη στο εδάφιο (1) συμπεριφορά που συνιστά παρενόχληση είναι σε θέση ισχύος έναντι του θύματος, το πρόσωπο το οποίο προβαίνει στην τοιαύτη συμπεριφορά υπόκειται, σε περίπτωση καταδίκης του, σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) ή σε αμφότερες τις ποινές, νοουμένου ότι η πράξη δεν τιμωρείται αυστηρότερα από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή οποιουδήποτε άλλου εν ισχύ Νόμου.

(3) Για τους σκοπούς του εδαφίου (1), πρόσωπο θεωρείται ότι σκοπεύει να προκαλέσει με τη συμπεριφορά του την προσβολή της αξιοπρέπειας ή της υπόληψης του θύματος και τη δημιουργία εκφοβιστικού, εχθρικού, εξευτελιστικού, ταπεινωτικού, μειωτικού ή επιθετικού περιβάλλοντος, εφόσον ένα λογικό πρόσωπο υπό τις ίδιες περιστάσεις, θα θεωρούσε ότι η συμπεριφορά αυτή προκαλεί ή είναι πιθανό ότι θα προκαλέσει τα πιο πάνω.

(4) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου-

«παρενόχληση» σημαίνει την πρόκληση φόβου, ανησυχίας ή αγωνίας σε άλλο πρόσωπο·

«συμπεριφορά» σημαίνει μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες πράξεις:

- (α) Απειλή·
- (β) χρήση επιθετικών ή προσβλητικών ή μειωτικών εκφράσεων προς το θύμα ή στην παρουσία αυτού·
- (γ) επιθετικές ή προσβλητικές ή μειωτικές πράξεις προς το θύμα ή στην παρουσία αυτού·
- (δ) οποιαδήποτε πράξη εύλογα αναμένεται ότι θα προκαλέσει-
 - (i) σωματική ή ψυχική βλάβη στο θύμα, περιλαμβανομένου του αυτοτραυματισμού,
 - (ii) ανησυχία ή αγωνία στο θύμα για την ασφάλειά του ή την ασφάλεια οποιουδήποτε άλλου προσώπου.

Παράλειψη πολίτη να καταγγείλει περιπτώσεις εκφοβισμού.

91Γ.-(1) Πρόσωπο το οποίο παραλείπει να καταγγείλει περίπτωση συμπεριφοράς που συνιστά παρενόχληση σε βάρος ανήλικου προσώπου ή προσώπου με σοβαρές διανοητικές ή ψυχικές ανεπάρκειες, η οποία, περιέρχεται σε

γνώση του, διαπράττει αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τα χίλια ευρώ (€1.000) ή και στις δύο αυτές ποινές.

(2) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, κατά την επιμέτρηση της ποινής το δικαστήριο λαμβάνει ως επιβαρυντική περίσταση το γεγονός ότι το πρόσωπο που παραλείπει να καταγγείλει ή δεν προωθεί καταγγελία, είναι εκπαιδευτικός, λειτουργός των κοινωνικών υπηρεσιών ή επαγγελματίας υγείας, όπως ψυχίατρος, ιατρός οποιασδήποτε άλλης ειδικότητας, νοσηλεύτης, ψυχολόγος ή άλλος επαγγελματίας με συναφείς προς το αντικείμενο δραστηριότητες.

(3) Κατά την επιμέτρηση της ποινής για την διάπραξη του προβλεπόμενου στο εδάφιο (1) αδικήματος δεν αποτελεί υπεράσπιση ότι τα αναφερόμενα στο εδάφιο (2) πρόσωπα παρέλειψαν να προβούν σε καταγγελία λόγω του επαγγελματικού τους απόρρητου.».

Αρ. Φακ.:

NK/...

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ποινικοποίηση του εκφοβισμού, γνωστού και ως bullying, ο οποίος συνίσταται από σωματική ή ψυχολογική κακοποίηση και προσβολή της αξιοπρέπειας ασθενέστερων ατόμων και έχει λάβει τεράστιες διαστάσεις στην κοινωνία, όχι μόνο της Κύπρου αλλά σε όλο τον κόσμο.

Το φαινόμενο αυτό δεν περιορίζεται στις σχολικές δομές, αλλά έχει παρατηρηθεί σε όλες τις ηλικίες και τις κοινωνικές δομές, περιλαμβανομένων του στρατού, των αθλητικών σωματείων, της οικογένειας και του χώρου εργασίας.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, ο εκφοβισμός αποτελεί «μείζον πρόβλημα δημόσιας υγείας» στα σχολεία, στους εργασιακούς χώρους στην οικογένεια και γενικότερα στην κοινωνία, ειδικότερα εκεί που απαντούν μειονότητες ατόμων με διαφορετικό προσανατολισμό, πολιτική τάξη, συνήθεια, τρόπο ζωής, σεξουαλικότητα κλπ.

Οι συνέπειες του εκφοβισμού δεν περιορίζονται στο θύμα, παρόλο που το μεγαλύτερο αντίκτυπο είναι προς αυτό, αλλά επηρεάζουν σε βάθος χρόνο όλους τους εμπλεκόμενους, περιλαμβανομένου του θύτη και των μαρτύρων. Οι επιπτώσεις στο θύμα, ειδικότερα στην ψυχική του υγεία, είναι τεράστιες και δύσλυτες, ενώ το πρόσωπο που διαπράττει τον εκφοβισμό αναπτύσσει τη νοοτροπία του θύτη και της ατιμωρησίας.

Τα είδη του εκφοβισμού είναι πολύ διαφορετικά και δεν έχει πάντα την ίδια μορφή· εκτός από σωματική βία, περιλαμβάνει σεξουαλική βία, απειλές, πειράγματα, κοινωνικό αποκλεισμό και ψυχολογική βία και έχει πλέον εξαπλωθεί στο διαδίκτυο και ειδικότερα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Παρόλο που κάποια από τα συστατικά του εκφοβισμού, όπως η σωματική ή σεξουαλική βία, αποτελούν αυτοτελώς ποινικά αδικήματα, στην

πλειοψηφία τους οι πράξεις που διαπράττονται προς τον σκοπό του εκφοβισμού δεν ποινικοποιούνται από τον Ποινικό Κώδικα ή οποιονδήποτε άλλο νόμο της Δημοκρατίας.

Η πρόληψη του εκφοβισμού στα σχολεία και στον αθλητισμό ήδη απασχόλησε σε μεγάλο βαθμό την κοινωνία και ως αποτέλεσμα έχουν πρόσφατα τεθεί σε ισχύ δύο σχετικές νομοθεσίες για την αντιμετώπισή του στους τομείς αυτούς. Η πρόληψη όμως δεν είναι αρκετή, η καταπολέμηση του φαινομένου αυτού απαιτεί και την ποινικοποίησή του ώστε να αντιμετωπιστεί η νοοτροπία της ατιμωρησίας που αναπτύσσεται στον θύτη και να παρασχεθεί ικανοποιητική προστασία στο θύμα.

Ανδρέας Πασιουρτίδης
εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας
ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις